

Προς

ΡΑΕ

Πειραιώς 132

118 54 Αθήνα

Υπόψη: κ. Προέδρου, Δρ. Ν. Μπουλαξή

ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 538
Αθήνα, 24.05.2019

ΘΕΜΑ: Δημόσια Διαβούλευση της ΡΑΕ σχετικά με τα τιμολόγια λιανικής αγοράς ηλεκτρικής

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ανεξάρτητων Εταιρειών Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΑΗ) έχει ως καταστατική του θέση την προώθηση της απελευθέρωσης της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα σύμφωνα με τις προβλέψεις του ενωσιακού και του εθνικού δικαίου. Αυτό περιλαμβάνει τόσο την παραγωγή ηλεκτρισμού όσο και τη διάθεσή του στους τελικούς καταναλωτές. Για αυτό τον λόγο και ο ΕΣΑΗ παρακολουθεί και παρεμβαίνει συστηματικά στο δημόσιο διάλογο για θέματα που άπτονται της λειτουργίας της αγοράς προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας. Άλλωστε οι όμιλοι που συμμετέχουν στον Σύνδεσμο είναι και οι μεγαλύτερες ιδιωτικές εταιρείες ηλεκτρισμού στη χώρα μας καλύπτοντας ήδη ποσοστό άνω του 13% της ζήτησης ηλεκτρισμού στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

Η νέα Οδηγία της ΕΕ για την εσωτερική αγορά ηλεκτρισμού έχει στόχο να προσφέρει το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο ώστε να επιταχυνθεί η περαιτέρω ανάπτυξη του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά και παράλληλα να γίνουν διαθέσιμα στους καταναλωτές όλα τα απαραίτητα εργαλεία για τη δραστηριοποίησή τους στο ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον της αγοράς ηλεκτρισμού. Προς επίτευξη αυτού του στόχου, η νέα Οδηγία περιγράφει μία σειρά από βασικά δικαιώματα των καταναλωτών όσον αφορά τα συμβόλαια που έχουν με τους προμηθευτές τους (βλ. Άρθρο 10). Ειδικότερα η Παρ. 5 του συγκεκριμένου άρθρου αναφέρεται στην υποχρέωση των προμηθευτών να παρέχουν διαφανή ενημέρωση στους καταναλωτές για τις τιμές και τα τιμολόγια όλων των ειδών που εφαρμόζουν –δυναμικά ή μη.

Το υπό διαβούλευση κείμενο υιοθετεί την προσέγγιση ότι τιμολόγια που προσφέρουν οι εταιρείες ηλεκτρισμού στην Ελλάδα, τα οποία περιλαμβάνουν στους όρους της Σύμβασης Προμήθειας με τον Πελάτη τους τη δυνατότητα εφαρμογής της Ρήτρας της Οριακής Τιμής Συστήματος -ως εργαλείο διαχείρισης του ρίσκου της μεσοπρόθεσμης διακύμανσης της τιμής της χονδρεμπορικής αγοράς πέραν κάποιων προσυμφωνημένων στη Σύμβαση Προμήθειας με τον Πελάτη τους ορίων-, εμπίπτουν στην κατηγορία των δυναμικών τιμολογίων. Αυτή η

προσέγγιση προκαλεί προφανώς σύγχυση και εάν γίνει δεκτή τότε το μεγαλύτερο ποσοστό των καταναλωτών που προμηθεύονται ηλεκτρική ενέργεια από εταιρείες ανεξάρτητων Προμηθευτών στη χώρα μας θα χαρακτηρίζονται ως πελάτες με δυναμικά τιμολόγια! Πλην, όμως, το εν λόγω αποτέλεσμα δεν αντικατοπτρίζει όσα προκρίνονται σε ενωσιακό επίπεδο, όπως προκύπτει από το ίδιο το κείμενο της Οδηγίας. Καταρχάς, στο Άρθρο 2, διευκρινίζεται ότι το δυναμικό τιμολόγιο ορίζεται ως αυτό που αντανακλά τη διακύμανση (variation) της χονδρεμπορικής τιμής σε διαστήματα τουλάχιστον ίσα με το χρονικό διάστημα εκκαθάρισης της αγοράς. Εάν δηλαδή η τιμή στην χονδρεμπορική αγορά ορίζεται ανά 15λεπτο, το δυναμικό τιμολόγιο θα πρέπει να αναφέρεται σε 15λεπτα ή 30λεπτα ή ωριαία χρονικά διαστήματα. Προφανώς όμως δεν αναφέρεται σε μηνιαία ή τετραμηνιαία διαστήματα. Για αυτό άλλωστε, όπως αναφέρεται και στο -εξειδικευμένο για τα δυναμικά τιμολόγια- Άρθρο 11 της Οδηγίας, η συμβολαιοποίηση ενός δυναμικού τιμολογίου συσχετίζεται με την ύπαρξη έξυπνων μετρητών. Εάν το χρονικό διάστημα παρατήρησης ήταν μήνας (μήνες) τότε δεν είναι απαραίτητη η ύπαρξη έξυπνου μετρητή. Θα επαρκούσαν και οι υφιστάμενοι στη χώρα μας μετρητές παραδοσιακού τύπου. Άλλωστε, σκοπός και δικαιολογητικός λόγος της δυναμικής τιμολόγησης είναι να προσφερθεί στους καταναλωτές, που θέλουν και έχουν τη δυνατότητα, το κίνητρο ώστε να εκμεταλλευθούν την ευελιξία τους ανταποκρινόμενοι σε **βραχυχρόνια** σήματα αγοράς και μεταβάλλοντας την κατανάλωσή τους εντός της ημέρας επωφελοούμενοι διαφορετικής ωριαίας χρέωσης από τον Προμηθευτή τους. Ο μέσος όρος της ΟΤΣ σε διάστημα ενός μήνα (ή περισσότερο) δεν αποτελεί βεβαίως βραχυχρόνιο σήμα ούτε και δίνει κίνητρο για ευέλικτη συμπεριφορά του καταναλωτή εντός κάποιας ημέρας.

Επιπλέον, η ύπαρξη πρόβλεψης για διαφοροποίηση της μοναδιαίας τιμής χρέωσης της ενέργειας σε περίπτωση που η ΟΤΣ κυμανθεί εκτός του προβλεπόμενου στη Σύμβαση Προμήθειας εύρους διακύμανσής της δεν καθιστά σε καμία περίπτωση 'ενεργό καταναλωτή' τον πελάτη στο συμβόλαιο του οποίου περιλαμβάνεται μια τέτοια ρήτρα. Αυτό ισχύει, σε μεγάλο βαθμό, ακόμα και στην περίπτωση που δεν υπάρχει μία και μοναδική τιμή αλλά ένα βραχυχρόνιο σήμα της χονδρεμπορικής αγοράς (δηλ. ο πελάτης έχει δυναμικό τιμολόγιο). Πράγματι, σύμφωνα με τα Άρθρα 2 και 15 της νέας Οδηγίας, ενεργός καταναλωτής είναι αυτός που **δρα** στην αγορά, μόνος ή μέσω φορέα σωρευτικής εκπροσώπησης, αυτός που αυτοπαράγει ενέργεια, που συμμετέχει σε σχήματα ευελιξίας και σε μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας, κλπ. Προκύπτει σαφώς, λοιπόν, ότι οι πελάτες με εφαρμογή της ρήτρα ΟΤΣ, υπό τον όρο της ταυτόχρονης ικανοποίησης κάποιων συνθηκών, δεν θα μπορούσαν σε καμία περίπτωση -εξαιτίας αυτού του γεγονότος και μόνο- να χαρακτηριστούν ως ενεργοί καταναλωτές.

Συμφωνούμε βέβαια με τη θέση που διατυπώνει η Ρυθμιστική Αρχή στο υπό διαβούλευση κείμενο ότι οι καταναλωτές θα πρέπει να κατανοούν πράγματι το κόστος τους ώστε να είναι σε θέση να κάνουν συνειδητές επιλογές. Γι' αυτό ακριβώς τον λόγο είναι απαραίτητο ένα τουλάχιστον πιστοποιημένο εργαλείο σύγκρισης τιμών και προσφορών, έτσι ώστε ο καταναλωτής να μπορεί άμεσα και με **αξιοπιστία** να συγκρίνει τις διαφορετικές προσφορές των προμηθευτών και εν συνεχεία να επιλέγει την πλέον συμφέρουσα γι' αυτόν λύση. Όπως άλλωστε καταδεικνύει και η πλέον πρόσφατη έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την καταναλωτικές αγορές (consumer

markets scoreboard, 2018 edition), η δυνατότητα σύγκρισης των υπηρεσιών ηλεκτρισμού στην Ελλάδα έχει βαθμό 6,3 (με μέγιστο το 10) και περιθώριο βελτίωσης, αφού ο μέσος όρος της ΕΕ είναι στο 6,8. Αναμένουμε, λοιπόν, ότι σε συνέχεια της διαβούλευσης της ΡΑΕ που έλαβε χώρα τον Φεβρουάριο 2019, θα επιταχυνθούν οι διαδικασίες για τη λειτουργία ενός πιστοποιημένου και αξιόπιστου εργαλείου σύγκρισης τιμών και προσφορών.

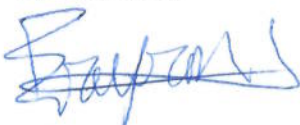
Όσον αφορά την απαίτηση του Κώδικα Προμήθειας για κοστοστρέφεια των τιμολογίων, αυτή ακριβώς αντικατοπτρίζει και τη βασική θέση του Συνδέσμου μας και των εταιρειών-μελών του. Και βέβαια η ενδεχόμενη συμπερίληψη ρητρών αυτήν ακριβώς την κοστοστρέφεια επιδιώκει να υπηρετήσει. Άλλωστε, είναι αυτονόητο ότι οι εταιρείες μέλη του ΕΣΑΗ, όπως άλλωστε και κάθε άλλος συνετός επιχειρηματίας, δεν έχουν επιχειρηματικό όφελος να πωλούν επί ζημία στους πελάτες τους και, κατά τούτο, η κοστοστρέφεια όλων των κατηγοριών των τιμολογίων που προσφέρουν είναι αυτονόητη προϋπόθεση της βιωσιμότητάς τους. Είναι προφανές δε ότι η διαμόρφωση των τιμολογίων, όπως ορίζει και η νέα Οδηγία στο Άρθρο 5, θα πρέπει να γίνεται ελεύθερα από τους προμηθευτές ως αποτέλεσμα αποδοτικού και αποτελεσματικού ανταγωνισμού μεταξύ τους, όπως άλλωστε συμβαίνει διαχρονικά μέχρι σήμερα, ώστε ο καταναλωτής τελικά να απολαμβάνει καλύτερες τιμές, χωρίς την υιοθέτηση παρεμβατικών -πέραν του δέοντος- πρακτικών.

Αυτή η ελευθερία στη διαμόρφωση των τιμολογίων, τόσο στο ύψος των τιμών όσο και στη δομή των τιμολογίων που οι προμηθευτές προσφέρουν σε κάθε κατηγορία πελατών, αποτελεί βασικό δικαίωμα και απόλυτη ευχέρεια κάθε προμηθευτή με γνώμονα την εν γένει διαμόρφωση της εξατομικευμένης εμπορικής του πολιτικής.

Συνοψίζοντας, οι προμηθευτές θα πρέπει να παραμείνουν ελεύθεροι -όπως το ενωσιακό δίκαιο επιτάσσει- να διαμορφώνουν αυτόνομα τα τιμολόγιά τους τόσο ως προς την τιμή όσο και ως προς τη μορφή/δομή τους σε περιβάλλον υγιούς ανταγωνισμού. Η δε εύλογη απαίτηση των πελατών για εύκολη σύγκριση των διαθέσιμων στην αγορά προϊόντων θα πρέπει πρωτίστως να διευκολύνεται από την ύπαρξη πιστοποιημένου και αξιόπιστου εργαλείου σύγκρισης τιμών.

Επί των πιο ειδικών ερωτημάτων της διαβούλευσης θα υποβάλουν ξεχωριστά τις απόψεις τους τα μέλη του Συνδέσμου, εφόσον το επιθυμούν.

Με εκτίμηση

Γιώργος Στάμτισης
Γενικός Διευθυντής